

Laudáció Dr. Gyéresi Árpád egyetemi tanárról az Apáthy István tudományos díjra jelölése alkalmából

Dr. Gyéresi Árpád, a Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetem (MOGYE) konzultáns professzora Marosvásárhelyen született 1941-ben, itt érettségizett a híres Bolyai Farkas-középiskolában, és ebben a városban szerzett gyógyszerészi oklevelet 1964-ben.

Egyetemi pályafutása 1967-ben indult a MOGYE Gyógyszerészeti Karának Gyógyszerészeti Kémiai Tanszékén. Végigjárva az összes egyetemi fokozatot, 2011-ben történt nyugdíjazásáig közel 25 éven át volt a Gyógyszerészeti Kémiai Tanszék vezetője, valamint 12 éven át a szaktárgyak katedracsoportjának vezetője és a Kari Tanács tagja. Doktori értekezését fitokémiai tárgykörben 1974-ben védte meg.

A Gyógyszerészeti Kar válságos helyzete (1988–1990) miatt 1990–91-ben a szegedi Szent-Györgyi Albert Orvostudományi Egyetem Orvosi Vegytan és Gyógyszerészi Vegytan Tanszékeinek vendégoktatója.

Hazatérése után megbízást kap – a Gyógyszerészeti Kar 3 éves kényszerszünetét követően – a Gyógyszerészeti Kémiai Tanszék működésének újraindítására, megszervezésére.

Az oktatás újjászervezése során új szaktárgyak bevezetését kezdeményezte: Állatgyógyászati szerek, Biológiai eredetű szerek, Gyógyszervegyületek sztereo-kémiája.

Negyvenöt éves egyetemi oktatói tevékenysége során 12 egyetemi jegyzetet, illetve tankönyvet írt magyar és román nyelven.

Tudományos munkássága az alábbi főbb területekre terjedt ki: gyógyszeranyagok és összetett gyógyszerek vizsgálata (analitikája, stabilitásvizsgálata); szétválasztástechnikák (kiemelten az enantiomerek szétválasztása); kromatográfiai módszerek és kapilláris elektroforézis; ható- és segédanyagok kölcsönhatásainak tanulmányozása. Kutatási eredményeit mintegy 250 rangos folyóiratokban megjelent publikációban foglalta össze.

Az általa művelt tudományterületen 4 szakkönyv szerzője és társszerzője.

A 2002-ben megjelent Tizenkét év című kötetben az Erdélyi magyar gyógyszerészi kutatások fejezet szerkesztője, 2015-ben a Magyar Tudományosság Romániában 2002–2013 között című sorozat Gyógyszerészeti kutatások fejezetének szerkesztője.

Munkatársa volt a Román gyógyszerkönyvek IX. és X. (alapkiadás és pótkötet) kiadásainak.

Újabban gyógyszerészet-történeti kutatásokkal is foglalkozik. Több kötetet szerkesztett a marosvásárhelyi Gyógyszerészeti Kar történetéről, a marosvásárhelyi magyar nyelvű gyógyszerészképzésről.

13 sikeresen védett doktori tézis irányítója, doktori bizottságok meghívott referense.

Belföldi és külföldi tudományos rendezvények, a román és magyar gyógyszerészkongresszusok állandó résztvevője.

Szakkönyvkiadások szerkesztő-, ill. tudományos bizottságának tagja: Farmacia (Bukarest), Orvostudományi Értesítő, Magyar Orvosi Nyelv (Budapest).

A Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság tagja (2001), tiszteleti tag (2009), az MGYT szenátora (2011).

2000 óta tagja a Magyar Tudományos Akadémia köztestületének. 2011-ben kezdeményezte a Kolozsvári Akadémiai Bizottság keretében a Gyógyszerésztudományi Szakbizottság létrehozását, melynek elnökévé választották.

1990 után aktívan bekapcsolódott a tevékenységét újraindító Erdélyi Múzeum-Egyesület működésébe, az Orvos- és Gyógyszerésztudományi Szakosztály keretében. Az EME alapító tagja, 1995-től az EMEOGYSZ választmányának tagja, 2000–2008 között a szakosztály alelnöke, majd 2010-től az EME országos vezetőségének alelnöke. Egyik kezdeményezője és aláírója az EME OGYSZ és a Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság közötti együttműködési megállapodásnak (2005).

Munkásságát számos díjjal értékelték. Az EMEOGYSZ keretében Pápai Páriz Ferenc- (2006), Lencsés György – Ars Medica-díjjal (2008) tüntették ki. Ezenkívül a Román Gyógyszerésztudományi Társaság kiválósági diplomájának, a Román Gyógyszerésztörténeti Társaság Dr. Alexandru Ionescu-Matiu-emlékérmének birtokosa. 2009-ben a Szegedi Egyetem Gyógyszerésztudományi Karának aranyérmét, 2012-ben a Semmelweis Egyetem honoris causa doktor címét, 2017-ben a Magyar Tudományos Akadémia Arany János-érmét, valamint 2015-ben a Magyar Érdemrend Tisztikeresztjét kapta meg.

Dr. Gyéresi Árpád professzor gazdag oktatói, tudományos munkássága által a gyógyszerészeti szakterület meghatározó egyénisége, akit egész életműve érdemessé tesz az Erdélyi Múzeum-Egyesület és a Gróf Mikó Imre Alapítvány Apáthy István tudományos díjára.

Marosvásárhely, 2021. március 27.

Dr. Szilágyi Tibor
EMEOGYSZ-elnök

Dr. Sipos Emese
EMEOGYSZ-titkár